

ΕΝΔΟΠΑΡΑΣΙΤΑ (ΣΚΟΥΛΗΚΙΑ) ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΑΝΤΙΠΑΡΑΣΙΤΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ

**THE DONKEY
SANCTUARY**

Πάνε οι καλές παλιές μέρες, όπου όλοι οι συνετοί ιδιοκτήτες γαϊδουριών μπορούσαν να κοιμηθούν ήσυχοι τα βράδια, με την ιδέα ότι κρατούσαν τα γαϊδούρια τους μακριά από τα ενδοπαράσιτα με την απλή μέθοδο κράτησης ημερολογίου για από-παρασιτισμό. Για όλους εσάς οι οποίοι είστε πολύ νεαροί για να θυμάστε, μέχρι και πριν από μία δεκαετία, ήταν συνήθης τακτική για όλους τους ιδιοκτήτες αλόγων, γαϊδουριών και μουλαριών να χορηγούν μία πάστα παρασιτισμού (ή πιο σωστά, από-παρασιτισμού) κάθε 4-13 εβδομάδες αναλόγως του φαρμάκου. Η πάστα από-παρασιτισμού η οποία χρησιμοποιούταν, διέφερε αναλόγως της χρονικής περιόδου και τα φάρμακα έπρεπε να εναλλάσσονται ούτως ώστε κανένα προϊόν να μην χρησιμοποιούταν επανειλημμένα. Αυτή η τακτική του μεσοδιαστήματος των δοσολογιών, πραγματικά απογειώθηκε στην δεκαετία του 1980 όταν αναπτύχθηκε η ιβερμεκτίνη και γρήγορα έγινε το πιο αποτελεσματικό αντί-παρασιτικό φάρμακο. Πριν την χρήση ιβερμεκτίνης, η πιο συνήθης αιτία κολικού και εν τέλει θανάτου, ήταν οι Μεγάλοι Στρόγγυλοι. Δεν είναι έκπληξη που η ιβερμεκτίνη θεωρήθηκε ως θαυματουργικό φάρμακο, καθώς με την διαδεδομένη χρήση του, οι Μεγάλοι Στρόγγυλοι εξαλείφθηκαν. Οι μικροί Στρόγγυλοι όμως, γνωστοί και με την ονομασία Κυαθόστομες, αναδύονται από τις στάχτες τους, ως το νούμερο ένα παράσιτο. Οι επανειλημμένες δοσολογίες από-παρασιτισμών κατά τα τελευταία 30 χρόνια περίπου, δεν έχουν εξαλείψει τους μικρούς Στρόγγυλους, αλλά αντιθέτως τους έχουν κάνει κάνει ανθεκτικούς κατά των αντιπαρασιτικών φαρμάκων.

ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ ΑΝΤΙΠΑΡΑΣΙΤΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

συνδυασμός επανειλημμένων δοσολογιών, με την υπό-δοσολογία και την ασυλόγιστη χρήση αντιπαρασιτικών φαρμάκων έχει επιταχύνει την διαδικασία φυσικής επιλογής και έχει ως αποτέλεσμα την επικράτηση των παρασίτων εκείνων τα οποία είναι πλέον σε θέση να επιζήσουν από τα φάρμακα από-παρασιτισμού. Η υπό-δοσολογία λόγω λανθασμένων εκτιμήσεων βάρους, μπορεί να σημαίνει ότι πολύ συχνά δίνεται μία μικρή ποσότητα φαρμάκου, κάτι το οποίο πιθανόν να μην είναι επαρκές για να δράσει σε όλα τα παράσιτα στο πεπτικό σύστημα ενός ζώου. Αφήνοντας μερικά σκουλήκια εκτεθειμένα σε μία λιγότερο θανατηφόρα δοσολογία, τότε θα μπορέσουν να κτίσουν κάποιου είδους

ανταπόκρισης αυτοσυντήρησης σε μελλοντικές δοσολογίες. Η κακή τεχνική μπορεί επίσης να είναι υπαίτια για την υπό-δοσολογία, καθώς οι πάστες από-παρασιτισμού μπορούν να κατατμηθούν, να φτυστούν, ή μπορεί μέρος του φαρμακού να παραμείνει μέσα στο σωληνάριο.

ΜΟΛΥΝΣΗ ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ

Καθώς το 80% των σκουληκιών βρίσκονται μόνο στο 20% των ζώων (γνωστοί ως "αποθήκες παρασίτου"), θεραπεύοντας μία ολόκληρη ομάδα ζώων έχει ως αποτέλεσμα την πλειονότητα του κοππαδιού να λαμβάνει μία αχρείαστη δοσολογία φαρμάκων. Αυτά τα γαϊδούρια (δεξαμενές παρασίτου) είναι υπεύθυνα για τις περισσότερες μολύνσεις των αυγών στα κόπραννα βοσκότοπων, κάτι το οποίο διατηρεί τον βιολογικό κύκλο ενός σκουληκιού. Τα γαϊδούρια μπορούν εκ της φύσεως τους να ανέχονται ένα χαμηλού επιπέδου φορτίο σκουληκιών, χωρίς επιβλαβείς επιπτώσεις στην υγεία τους. Η καλύτερη άμυνα ενάντια στις υψηλές αποβολές, είναι η διατήρηση ενός υγιούς ανοσοποιητικού συστήματος, η σωστή θρέψη και η καλή διαχείριση.

Επομένως, τι κάνουμε από εδώ και πέρα; Μία καλή απάντηση σε αυτό, είναι το τι να μην κάνουμε:

- Να μην συνεχίσουμε τον από-παρασιτισμό ζώων ως θέμα ρουτίνας
- Να μην από-παρασιτούμε ζώα τα οποία δεν έχουν/ή έχουν μικρή ποσότητα αυγών
- Να μην χρησιμοποιούμε φάρμακα τα οποία δεν έχουν/ή έχουν μικρή επίδραση

ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΑΡΑΣΙΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΣΗ ΑΥΓΩΝ ΣΤΑ ΚΟΠΡΑΝΑ

Αντί από μία επανειλημμένη ευρεία δοσολογία φαρμάκων, μπορούμε να αρχίσουμε την χρήση στοχευόμενης στρατηγικής θεραπείας για τον από-παρασιτισμό εκείνων των ζώων τα οποία είναι υπεύθυνα για την μόλυνση αυγών στα βοσκότοπια. Για να μπορέσουμε να βρούμε ποιά γαϊδούρια είναι αποθήκες παρασίτων, θα πρέπει να διενεργήσουμε κάποιες κοπρανολογικές εξετάσεις/μεθόδους μέτρησης αυγών κοπράνων για να το μάθουμε (FEC: Faecal egg Count: μέτρηση αυγών κοπράνων). Οι κοπρανολογικές εξετάσεις περιλαμβάνουν μία αποστολή δείγματος κοπράνων σε κάποιο εργαστήριο και τον εργαστηριακό έλεγχο των κοπράνων για να αναγνωριστεί ο τύπος και ο αριθμός των αυγών που παρουσιάζονται. Τα αποτελέσματα των κοπρανολογικών εξετάσεων δίνουν μία στιγμιαία απεικόνιση του τύπου και αριθμού αυγών τα οποία απελευθερώνονται εκείνη την στιγμή του δείγματος και χρησιμοποιούνται για να διαμορφωθεί μία κάποια εικόνα με την πάροδο του χρόνου. Συστήνουμε τέτοιες δοκιμές τουλάχιστον τέσσερις φορές τον χρόνο και παροχή συμβουλών από τον κτηνίατρο σας για να δείτε κατά πόσο αυτός/αυτή πιστεύει ότι πρέπει να κάνετε κάτι περισσότερο από μία βασική δοκιμή, ψάχνοντας για τα συνηθέστερα παράσιτα. Εάν ο κτηνίατρος σας έχει κάποιες ανησυχίες, πιθανόν να εισηγηθεί όπως διενεργηθεί ένας πλήρης παρασιτικός έλεγχος(πιο ενδεδειγμένη/εξειδικευμένη παρασιτολογική εξέταση) ούτως ώστε να ψάξει για όλους τους τύπους αυγών παρασίτων.

Επομένως, μόλις αναγνωρίσετε ποια γαϊδούρια στην ομάδα είναι οι αποθήκες παρασίτου, μπορείτε να τους παρέχετε μία στοχευόμενη δοσολογία από-παρασιτισμού και να αφήσετε τους μη-παραβάτες ήσυχους αυτή την φορά. Αυτό σας εξοικονομεί χρήματα όσον αφορά το φάρμακο παρασιτισμού, τον χρόνο που ξοδεύετε για τον χειρισμό και πιθανό άγχος στα γαϊδούρια (καθώς και σε εσάς), λιγότερη χημική μόλυνση στην γη, καθώς και την διατήρηση μιας ομάδας ενδοπαρασίτων (σκουληκιών) τα οποία θα είναι ευαίσθητα στην αποπαρασιτική αγωγή (δεν θα έχουν αναπτύξει ανθεκτικότητα στα αντιπαρασιτικά φάρμακα).

Το επόμενο βήμα, είναι να ελέγξετε ότι η δοσολογία του αντιπαρασιτικού φαρμάκου που έχετε χορηγήσει, έχει επιφέρει αποτέλεσμα. Αυτό ονομάζεται δοκιμή μέτρησης μείωσης αυγών κοπράνων (FECRT) και περιλαμβάνει την επανα-μέτρηση του αριθμού αυγών που βρέθηκαν στο δείγμα κοπράνων μετά την θεραπεία. Αυτό δεν χρειάζεται να γίνεται κάθε φορά που παίρνετε δείγμα και θεραπεύετε, αλλά κατόπιν καθοδήγησης από τον κτηνίατρο σας. Διενεργώντας το FECRT θα σας δώσει περισσότερη αυτοπεποίθηση για το προϊόν το οποίο διαλέγετε να χρησιμοποιήσετε και εάν το αποτέλεσμα της θεραπείας του FEC έχει πέσει στο 0, τότε θα ξέρετε ότι η θεραπεία ήταν επιτυχής. Εάν υπάρχει ακόμη κάποιο θετικό αποτέλεσμα, τότε αυτό είναι πιθανό τα σκουλήκια στο εσωτερικό του γαϊδουριού σας να έχουν αναπτύξει κάποιο επίπεδο ανθεκτικότητας στο συγκεκριμένο φάρμακο, ή είδος φαρμάκων και θα σας συμβουλέψουν να δοκιμάσετε μία άλλη μέθοδο δράσης και να παρακολουθείτε συνεχώς την κατάσταση.

Δυστυχώς, μόλις αναπτυχθεί η ανθεκτικότητα αυτή δεν υπάρχει τρόπος να αντιστρέψετε την πορεία.

Το καλύτερο που μπορούμε να κάνουμε, είναι να το αντιληφθούμε και να προσπαθήσουμε να ελαττώσουμε την πορεία όσο το δυνατόν περισσότερο, διαφυλάσσοντας οποιαδήποτε εναπομείναντα αποτελεσματικά αντιπαρασιτικά φάρμακα, για μελλοντική χρήση.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ

Μία στρατηγική ελέγχου σκουληκιών η οποία δεν περιλαμβάνει ευρείας κλίμακας θεραπεία, πρέπει να συμπεριλαμβάνει ένα στοιχείο διαχείρισης βοσκοτόπων, ή υγιεινής βοσκοτόπων. Η καλή υγιεινή βοσκοτόπων περιλαμβάνει:

- Όχι συνωστισμό
- Συλλογή κοπράνων (ιδανικά καθημερινά, ή τουλάχιστον δύο φορές την εβδομάδα)
- Όργωμα σε ζεστό, ξηρό κλίμα το καλοκαίρι
- Διασταυρωμένη βόσκηση με πρόβατα/βοοειδή, καθώς τα σκουλήκια στα γαϊδούρια τείνουν να μην είναι πρόβλημα για τα πρόβατα/βοοειδή και αντίστροφα (η εξαίρεση σε αυτόν τον κανόνα είναι ο τρηματώδης σκώληκας του συκωτιού, γνωστό και ως "χλαπάτσα", ένα σκουλήκι το οποίο εμφανίζεται μόνο σε ελώδης, υγρές εκτάσεις)
- Μη μετακίνηση σε νέο βοσκοτόπι άμεσα μετά από από-παρασιτισμό, σε μία λανθασμένη προσπάθεια να κρατήσετε το βοσκοτόπι "καθαρό"

Εάν είστε ιδιοκτήτης ανάδοχου σχεδίου του Donkey Sanctuary, τότε μπορούμε να προσφέρουμε δωρεάν δοκιμές FEC κοπράνων στα γαϊδούρια σας και σε οποιαδήποτε ζώα που συν-βόσκουν. Παρακαλούμε όπως επικοινωνήσετε μαζί μας για συγκεκριμένες συμβουλές ως προς την συλλογή κοπράνων, την συσκευασία και αποστολή τους **+44 (0) 1395 578222** ή για **Ελληνικά στο +357 25944151**. Εάν είστε φροντιστής γαϊδουριού, ιδιοκτήτης ή εκτροφέας, είμαστε στην ευχάριστη θέση να σας παρέχουμε την ίδια εξυπηρέτηση για τα γαϊδούρια σας, με μία εισφορά.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Author: Research Department

© The Donkey Sanctuary.

Published 2015.

THE DONKEY SANCTUARY

Slade House Farm, Sidmouth, Devon EX10 0NU

T [44] (0)1395 578222 F [44] (0)1395 579266 E enquiries@thedonkeysanctuary.org.uk

www.thedonkeysanctuary.org.uk

The Donkey Sanctuary was founded by Dr Elisabeth Svendsen MBE in 1969.

The Donkey Sanctuary (registered charity number 264818) and its sole corporate trustee, The Donkey Sanctuary Trustee

Limited (Company number 07328588) both have their registered office at Slade House Farm, Sidmouth, EX10 0NU.

Incorporating: The Elisabeth Svendsen Trust for Children and Donkeys (EST); The International Donkey Protection Trust (IDPT).

WORKING WORLDWIDE